

در این شماره می خوانیم

سخن ماه

حقوق بشر بدون تضمین، یعنی چه؟!

گزیده اقدامات سازمان

آشنایی با واحدهای داخلی کمیسیون

حقوق بشر در جهان

گزارش ویژه (حقوق بشر و فناوریهای نوین اطلاعات و ارتباطات)

حقوق بشر در ایران

آموزش حقوق بشر

حق جبران در قبال نقض حقوق بشر

مناسبتهای حقوق بشری

ادبیات و حقوق بشر

آدرس : ایران - تهران -
پل سیدخندان - ابتدای
سهروردی شمالی -
کوچه قرقاول - پلاک ۶

صندوق پستی : ۱۹۳۹۵/۴۶۹۸
یا ۱۳۱۶-۱۳۷

تلفن : ۴-۲۰۴۲۹۷۸۸۵ (۰۲۱)

نمابر : ۰۷۸۸۷۶۸۸۵ (۰۲۱)

WEBSITE : www.ihr.org

EMAIL: ihr.org@ihr.org

به نام خدا

در ادامه گفتارهای پیشین در حیطه مشارکت مردمی، بررسی ابعاد مقوله مشارکت و رسانه های عمومی حائز اهمیت می باشد به عبارت دیگر تامل در برخی پرسشهای جدی در این حیطه برای فعالین حقوق بشر دارای اولویت به نظر می رسد؛ اینکه اصولاً رسانه چیست و چه انواعی از رسانه ها در دسترس همه ماست؟ رسانه در عرصه عمومی مخصوصاً در کشور ما چه تاثیرگذاری هایی دارد؟ کدام رسانه ها و به چه علل و عواملی موثرترند؟ مقدرات و محدودیت های رسانه ها در کشور ما و در سطح پائین تر در شهر و محله مورد زندگی ما چه مواردی هستند؟ آیا تا به حال رفتارهای خود را در عرصه های مختلف سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، بهداشتی، خانوادگی و ... که منبعت از فعالیت ذاتی رسانه ها بوده است، مورد توجه قرار داده ایم مثلاً آیا تا به حال دقت کرده ایم که شاید بسیاری از ما اصول بهداشتی و درمانی را علیرغم اینکه از قبل اطلاعات لازم داشته ایم ولی مورد عمل و رعایت قرار نداده ایم، با شنیدن یک پیام و یا مصاحبه و یا یک فیلم در یک رسانه نوشتاری یا گفتاری و یا تصویری، عمل به اصول مزبور برای ما اهمیت پیدا کرده است یا بالعکس، علیرغم اینکه بسیاری از ما ممکن است از حیث دینی مقید باشیم و یا از حیث رفتاری اهل مدارا و لطافت طبع باشیم و یا بدانیم که چه مواد مصرفی برای سلامتمان مضر است ولی با دیدن چند فیلم و مقاله و تصویر نامناسب غیر اخلاقی و یا مروج خشونت و تنفر و یا تبلیغ کننده برخی مواد مصرفی مضر به سلامت، مسیر رفتاری امان تغییر یابد و بعد دریابیم که اشکال وارده در رفتارمان ناشی از تاثیرپذیری مزبور بوده است. جدای از این مثالها و پرسشهای مذکور، آیا از خود پرسیده ایم که هر کدامان چقدر مقید به بهره مندی از رسانه ها برای رشد فکری و رفتاری خود هستیم. اگر از رسانه ها استفاده مرتب می کنیم چقدر برای ارتقاء آگاهی های خود جهت ایفای نقش شهروندی به مفهوم علمی آن، بهره مند می شویم آیا توجه می کنیم که بسیاری از تکالیف شهروندی که در واقع نمودهای عینی مشارکت اجتماعی تلقی می شوند، همان اموری هستند که بسیاری از ما عادت کرده ایم بدان اهمیت ندهیم: حفظ نظافت کوچه و خیابان محل زندگی و نریختن زباله ها هر جا که میلمان کشید، رعایت ضوابط راهنمایی و رانندگی، آلوده نکردن محیط زیست شهرمان به طرق مختلف، رعایت حقوق گروههای آسیب پذیر اعم از

مغولین، سالمندان، کودکان در رفت و آمدها و فعالیتهای روزانه در سطح جامعه و موارد مشابه دیگر مثالهای ساده ایفای نقش شهروندی به مفهوم واقعی است که چقدر در این زمینه ها رسانه های مختلف پیام های آموزشی و ترویجی در اختیارمان می گذرد و باز ما چقدر رسانه ها اخبار محاکمات قضائی مربوط به جرایم ارتكابی و مجازاتهای سنگین آنها را منعکس می کنند ولی تامل نمی کنیم که این حجم اطلاعات وسیع نه از جهت ملاحظه صرف و تفنن است بلکه باید اثر پیشگیرانه در هر یک از ما که زمینه تخلفات مزبور را داریم داشته باشد که هیچ گاه به سمت چنان خلاف هایی حرکت نکنیم تا دستگاه قضائی نیز مجبور نشود برخورد قانونی داشته باشد و این است جلوه ای دیگر از مشارکت واقعی برای اینکه تراکم پرونده های قضائی توسعه نیابد و زمینه بهبود دادرسی ها و رعایت ضوابط جزئی دادرسی عادلانه و منصفانه فراهم گردد و زندانیان بتوانند در محیط زندان با جمعیت کیفری محدود، سیاستهای اصلاحی و تربیتی را به درستی اعمال کنند. امید است هر یک از پرسشها و مصادیق اشاره شده این نکته را در ما احیاء کند که مشارکت اجتماعی فقط به رای دادن و یا در یک مراسم ملی همانند سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی شرکت کردن نیست اگر چه رای دادن آزاد و متفکرانه و شرکت آگاهانه در مراسم های ملی جدای از اینکه جزو حقوق انسانی تلقی می شود وظیفه قطعی شهروندی است. باید عرصه های مختلف مشارکت برای اعتلاء امور کشور را به درستی شناخت و در هر یک از زمینه های مزبور نقش موثر خود را نشان داد. حقوق سیاسی و مدنی بدون حضور و مشارکت و مطالبه مردم نهادینه نمی شود. اقتصاد، فرهنگ، امور اجتماعی همه و همه با مشارکت خود مردم و ایفای نقش های سلبی و ایجابی لازم سامان می یابد و رسانه ها در شرائطی که مفهوم زمان و مکان را در زندگی بشر متحول کرده اند، در هر یک از زمینه های یاد شده هم ابزارهای موثر تحقق مشارکت هستند و هم بستر ساز و توانمند ساز برای بروز مشارکت واقعی و هم در شناسایی اهداف مشارکت و آثار آن به همه ما کمک می دهند و هم خود برای ایفای نقش درست نیازمند ارتباط همه جانبه با مردم می باشند. از فعالین نودوست در سراسر کشور انتظار می رود با لحاظ نکات فوق پیرامون پرسش ها و مثالها و مصادیق متعدد دیگر به بحث بنشینند و در زمانه ای که رسانه های موثر برجسته ترین ابزار قدرت هر کشور تلقی می شوند صورت مساله را دقیق تر شناسایی نموده و برای پیشبرد حقوق انسانی در کشور عزیزمان و سراسر جهان با توسعه مشارکت مردمی هم رسانه های قوی تر داخلی را عینیت بخشند و هم از تمام مقدرات رسانه ای در دسترس برای توسعه و تعمیق حقوق و آزادی های انسانی بهره ببرند. در پایان سالگرد پیروزی انقلابی که برای همه ما یادآور وسیعترین مشارکت مردم در مقابل ظلم و ستم حاکم و مطالبه حقوق و آزادیهای انسانی در بهمن ۵۷ می باشد، گرمی باد.